

VIKTIGA INSTRUKTIONER. VIKTIGA RÅD FÖR ANVÄNDNING AV ENSILAGESTRÄCKFILM.

I följande punkter förklaras användningsråden för ensilagesträckfilm för balpackning. Det är mycket viktiga anvisningar som måste följas för att få ett ensilage av hög kvalitet.

Eftersom foderbalarna har ett stort värde för alla lantbrukare, är det viktigt att komma ihåg att de plastas in på ett riktigt sätt för att uppnå optimala resultat, att de välpressade balarna förblir perfekt tillslutna och hindrar syre att komma in. För en optimal fermentering!

Kontrollera till att börja med, efter köpet, om det finns tydliga skador på någon rulle på pallen, och använd den i så fall inte utan anmäl det snarast skriftligen till din leverantör (bifoga produktkoden som finns på etiketten på insidan av röret på den skadade produkten) för att få den skadade produkten utbytt.

Filmrullarna ska förvaras skyddade inuti sina kartonger tills de ska användas. Förvara torrt, utan sol och/eller i närheten av värmekällor. Sträckfilmen är en "levande" produkt som utvecklas med tiden, och egenskaperna kan förändras om den inte förvaras rätt. Den perfekta förvaringstemperaturen är mellan 15 °C och 20 °C.

Rullarna bör användas senast tolv månader efter inköpsdagen.

Hantera rullarna varsamt, och undvik framför allt slag mot kanter som t.ex. när de ska placeras på marken. Ett slag på rullens kant kan orsaka att filmen går sönder på slagstället under inplastningen.

Undvik att filmen och de packade balarna kommer i direkt kontakt med eller exponeras för kemikalier (t.ex. ogräsmiddel, bekämpningsmedel, svavelpulver, klor, ammoniak, mineraloljor, produkter baserade på koppar, zink, järn osv.). Dessa produkter, som är väldigt vanliga på landet, och sätter igång den naturliga nedbrytningen av plasten och orsakar ett förtida sönderfall av all jordbruksfilm.

Rullarna bör inte exponeras för sol eller för hög värme medan de är på traktorn, balmaskinen eller transportfordonet. De bör förvaras i skuggan för att inte plastens eller klistrets mekaniska egenskaper ska förändras.

Undvik om möjligt att plasta under timmar med extrem värme. Vi rekommenderar högst 30 °C. Den extrema

värmen gör filmen seg och försvagad vilket gör att den kan sträckas för mycket och gå sönder.

SLÅTTER OCH KONDITIONERING

Slå gräset när det börjar sätta ax. Gräset kommer att ha en tillräckligt hög sockerhalt och kommer att vara mer lättsmält för djuren.

Välj soliga och torra dagar för slåtter och undvik regniga dagar. När en bal plastas in med alltför hög fuktighet utvecklas skadliga bakterier, mögel och smörsyror som utgör ett hot mot djurens hälsa.

Var särskilt noga med att klippa gräset en 5 till 7 cm från marken för att undvika kontaminering av bland annat jord.

Packa inte i regnväder, eftersom vidhäftningsförmågan mellan plastskikten blir klart försämrad och gör det möjligt för luft att komma in i balen.

FÖRPACKNINGEN

Vid inplastningen ska gräset ha en torrsubstanshalt (ts-halt) mellan 35 % och 50 %. En låg ts-halt ökar uppkomsten av skadliga bakterier och giftiga ämnen. En ts-halt som överskrider 55 % ökar risken för uppkomsten av mögel och ger upphov till förlust av socker.

Vid inplastning av hösilage för hästar, där man använder en torrsubstanshalt mellan 55 % och 65 %, är fermenteringsprocessen alltid långsammare och känsligare jämfört med vanligt ensilage med mer fukt och socker. Detta gör att allt syre som finns i balen inte kan förbrukas under fermenteringen, och därför är det troligare att det dyker upp mögel oberoende av hur många filmlager man använder i balarna under inplastningen.

Vid inplastning av hö är det viktigt att balarna är täta och komprimerade, med så lite luft som möjligt. Ibland är det lämpligt att använda vissa flytande tillsatser under inplastningen som främjar högre nivåer av jäsbart socker för att framkalla en snabb mjölksyrjäsnings som förbättrar bevarandet av ts-halten i höet (rekommenderas speciellt vid inplastning av foder som är svåra att bevara, som hundäxing eller lusern).

Vi rekommenderar att inplastningen av hö med hög ts-halt endast utförs av personer med stor erfarenhet och goda kunskaper om utfodringskraven för hästar, eftersom det är svårare än vanligt ensilage.

FORM OCH PRESSNING

Balarna ska ha en jämn storlek, symmetrisk form och vara korrekt pressade, för att de ska vara stabila och innehålla

så litet luft som möjligt. Dessutom finns en risk att filmen försträcks för hårt på de tjockare delarna (filmens bredd blir för smal när den sträcks) när man platar in balar med oregelbunden form, så att överlappningen mellan filmagren blir ofullständig och det kommer in luft i balen och hindrar en korrekt fermentering.

Använd inte sisalgarn (sisalhampa kan vara impregnerat med tillsatser som förstör sträckfilmen). Välj endast nät av polyeten eller garn av polypropylen.

STORBALSENSILAGE

Det är för ensileringsprocessen vitalt att plasta in balarna under de två timmar som följer efter det att balarna pressats, för att minska risken för missformade balar och för att undvika att mer film än nödvändigt behöver användas. Vad som är ännu viktigare är att efter två timmar börjar den första fermentationen utvecklas och då ensilagens goda kvalitet kan riskeras.

Försäkra dig om att balmaskinen och försträckaren är riktigt underhållna, speciellt i början av varje odlingssäsong. Rengöring av rullarna för försträckaren bör göras både regelbundet och vid behov med hjälp av ett universallösningsmedel eller dieselolja. Speciell uppmärksamhet på rengöringen av rullarna när de är av gummi, eftersom de tenderar att samla stora mängder lim från filmen, och kan orsaka att försträckningen blir för stor.

Enheten för försträckning ska vara installerad på inplastaren så att filmrullen befinner sig på samma höjd som balen.

Placera filmrullens yttre sida mot balen, eftersom denna sida är den mest häftande.

ANVÄNDNING

För att kalibrera inplastaren och kontrollera hur många filmlager som behövs, ska man räkna hur många varv som behövs för att täcka en bal helt, och till detta tal lägger man 1 och multiplicerar resultatet med 3. Då blir resultatet som ska plastas in minst 6 lager film. Tänk också på att en bal som är deformerad eller större än normalt (1,20 m i diameter) kräver fler varv för att täcka helt.

För rundbal ska försträckningen av filmen ligga mellan 55 % och 70 %.

För kvadratiska balar används endast film som är 750 mm och en försträckning på högst 80 % på grund av att hörnen är mer aggressiva.

Man kan bäst kontrollera filmens försträckningsgrad genom att mäta filmens bredd så snart den är sträckt över balen. Bredden av 500-mm rullarna ska vara mellan 38 och 42 cm, och för 750-mm rullarna mellan 58 och 62 cm. Kontrollera regelbundet att filmen inte försträcks för hårt, eftersom det minskar bredden för mycket och bredderna blir mindre än 38 cm (för 500 mm) och 58 cm (för 750 mm).

Om det finns tecken på för hård försträckning bör inplastningen avbrytas tills orsaken är fastställd. En film som är för hårt sträckt förlorar sina egenskaper och går lätt sönder och lämnar balen oskyddad. En för hård försträckning hindrar en korrekt överlappning av filmagren och släpper in luft i balarna och förstör ensilaget.

Vi rekommenderar att man alltid minst 6 lager för att täcka hela ytan på balarna. För detta ska systemet 2x2x2 användas. Metoden kräver att minst 6 lager film appliceras över hela balen med 50 % filmöverlappning.

Användningen av 6 filmlager ger ett maximalt skydd och höjer avsevärt kvaliteten på ensilaget. Det minskar riskerna för att mögel och bakterier ska uppstå och förbättrar fermenteringen betydligt.

Om man platar in fyrkantsbalar måste minst 6 lager film användas, men 8 eller fler rekommenderas, för att få ett optimalt ensilage, speciellt när man lagrar i mer än 6 månader eller vill plasta in hö med hög torrsubstanshalt (hösilage).

Många tester har visat förhållandet mellan kvaliteten man får på ensilaget och antalet filmlager på balen. Det visar sig att med minst 6 lager film får man mer konsekventa och tillfredsställande resultat.

Platar man in med bara 4 lager film, får man genomsnittliga svinn på 7 %, men ökar man antalet lager till 6, minskas svinnet till 0,2 %, och försvinner därmed nästan helt. Kostnaden för att lägga på ett par filmlager extra kompenseras med de ökade fördelarna man får när kvaliteten på ensilaget höjs.

SYSTEM MED KONTINUERLIGT INPLASTNING

Vid inplastning med en kontinuerlig tub (med balarna på rad) används minst 5 lager film (6 lager för lusern), och 2 lager extra läggs på vid områdena som förbinder balarna.

Kontinuerliga ensileringar kan inte plastas om. För att förhindra sprickor ska endast vit eller ljusgrön film användas, eftersom de absorberar mindre värme och därmed är mindre känsliga för de transversala spänningar som uppstår i mörka filmer.

HANTERING OCH FÖRVARING

Se till att den lösa änden på inplastade balens film inte fladdrar fritt. En del inplastare kapar filmen efter att balen har kastats på marken, och lämnar 1 m långa svansar som själv klärr fast på balen.

Vi rekommenderar alltid att inplastningen görs i närheten av platsen där balarna ska placeras, för att de ska utsättas för så lite hantering och transporter som möjligt, och därmed undvika att det tränger in luft dem. Hantera alltid balarna varsamt och undvik att de får stötar.

Se till att balarna efter inplastningen inte blir skadade när de faller till marken eller fastnar i transportfordonets gafflar. Det finns för detta ändamål en slät yta som bromsar fallet mot marken och reglerar traktorgafflarnas öppningsgrad i förhållande till balarnas diameter och form.

Rundbalarna med hög ts-halt kan staplas tre stycken i höjd. Balarna med högre fuktighet (låg ts-halt), som är mindre hårt packade, ska förvaras en i höjd för att förhindra att vikten av de översta missformar balarna och orsakar att plasten brister och därmed släpper in luft.

Vi rekommenderar att balarna alltid förvaras vertikalt, om det går, liggande på en av de plana sidorna, för att bättre skydda mot inträngande luft och regn, eftersom det ligger många fler lager film på de plana sidorna.

Vid förvaring av fyrkantbalor, bör de omgående staplas med den konkava sidan nedåt för att vattnet inte ska samlas ovanpå dem.

SÄKERHETS RÅD

Förvara inte balarna i närheten av trädgrenar, törnbuskar, vassa föremål, vattensamlingar eller terräng med dålig avrinning, med lera eller vattendrag i närheten. Den bästa platsen för balarna är på ett underlag av fint grus eller sand.

Om det finns mycket djur som gnagare, katter eller fåglar på förvaringsplatsen måste lämpliga åtgärder vidtas för att balarna inte ska skadas. Vi rekommenderar att man använder nät eller tak över stacken och att man placerar ut tydligt markerade fällor mot gnagare.

Den sträckbara filmen har anti-UV-behandlats för att garantera ett maximalt skydd under ett år på platser som är exponerade för solljus mellan 120 och 140 K-Langleys. Det betyder att om man alltid uppfyller tillverkarens rekommendationer för användningen, så klarar en film minst 12 månaders exponering för sol. På så vis bör balarna användas innan året är slut, räknat från inplastningsdagen.

När balarna öppnas och innan djuren utfodras, ska alla rester av mögel eller material, som ser ut att ha fermenterats dåligt, avlägsnas. Detta är särskilt viktigt när det gäller hästar och får.

Balarna måste undersökas regelbundet för att kunna reparera skador som kan ha uppstått och hindra att det kommer in luft. Lagningen kan göras med bred transparent tejp av polyetylen eller PVC (använd inte kontorstejp).

Tejningen ska bara utföras av personer med vana som har läst instruktionerna och rekommendationerna för att använda filmen. Tillåt inte barn att komma i närheten av inplastningsmaskinerna eller de staplade balarna, för att förhindra risken för olyckor.

Eftersom det finns många omständigheter som påverkar det slutliga resultatet av ensileringen, ligger slutresultatet för ensilaget utanför tillverkarens och filmleverantörens kontroll. Ansvar begränsas till att endast gälla till att ersätta filmen om det är en tydlig skada eller skada som kan tillskrivas densamma.

Eftersom den sträckbara plasten endast är för engångsbruk, är det viktigt att du informerar den lokala administrationen om vilken typ av regler som finns för uppsamling, kassering och återvinning av den. Plastavfallet ska utnyttjas för återvinning en andra gång och förhindra nedskräpning, och därför ska de under inga förhållanden brännas eller grävas ner.

OBS!

Läs noga broschyren med bruksanvisningen som medföljer varje filmrulle innan produkten används. I annat fall kan det leda till att ensileringen inte blir tillfredsställande.

Tillverkaren tar inget ansvar för skador som kan ha orsakats av att produkten har använts på ett icke avsett sätt, liksom direkta och indirekta skador till följd av oriktig eller olämplig användning av filmen i enlighet med de medföljande instruktionerna.

Aspla@SEPTIEMBRE 2017